

Sygn. akt I PK 193/18

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa E. C.
przeciwko Urzędowi Miasta P. w P.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 czerwca 2019 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w C.
z dnia 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV Pa [...] Sąd Okręgowy w C. w sprawie z powództwa E. C. przeciwko Urzędowi Miasta P. w P. o przywrócenie do pracy, w wyniku apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Z. z 4 października 2017 r., sygn. akt IV P [...], uchylił zaskarżony wyrok w punkcie 1. w części dotyczącej wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy i umorzył postępowanie w tym zakresie; zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1. w części dotyczącej żądania przywrócenia do pracy i w punkcie 2. i przywrócił powódkę E. C. do pracy na poprzednich warunkach w pozwanym Urzędzie Miasta P. w P.;

zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.616 zł tytułem zwrotu kosztów procesu przed Sądem drugiej instancji

Powódka E. C. wniosła o przywrócenie do pracy w pozwanym Urzędzie Miasta P. w P..

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że wręczone jej wypowiedzenie stosunku pracy jest sprzeczne z przepisem art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, a ponadto wskazana w nim przyczyna rozwiązania stosunku pracy jest pozorna.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc że przyczyna wypowiedzenia powódce umowy o pracę jest rzeczywista i nie może być mowy o pozornej likwidacji jej dotychczasowego stanowiska pracy.

Wyrokiem z 4 października 2017 r. Sąd Rejonowy Z. oddalił powództwo E. C. o przywrócenie do pracy w pozwanym Urzędzie Miasta P. w P. (pkt 1) oraz odstąpił od obciążania powódki kosztami postępowania (pkt 2).

Apelację od tego wyroku wniosła powódka, zarzucając mu naruszenie art. 10 ust. 1 i art. 10 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. z 2015 r., poz. 192 ze zm.); art. 45 § 1 k.p. oraz art. 47 k.p.; art. 39 k.p. oraz art. 227 k.p.c., art. 232 k.p.c. i 233 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy w C. uwzględnił apelację powódki i zmienił zaskarżony wyrok.

Sąd drugiej instancji stwierdził, że powódka była osobą szczególnie chronioną na podstawie art. 39 k.p., w związku z czym miał do niej zastosowanie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, a zatem wobec powódki niedopuszczalne było dokonanie wypowiedzenia definitywnego.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła skargą kasacyjną strona pozwana w części dotyczącej punktu 2 i 3 wyroku.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1

k.p.c., a zatem na fakcie występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Wskazano, że istotne zagadnienie prawne w niniejszej sprawie sprowadza się do udzielenia odpowiedzi na pytania, czy:

1) wobec niemożliwości - z przyczyn formalnych - przeniesienia radcy prawnego na inne stanowisko pracy w trybie przepisu art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. nr 223, poz. 1458 ze zm.) dopuszczalne jest zastosowanie względem niego przepisu art. 42 Kodeksu pracy i przeniesienie na inne stanowisko pracy, jeżeli wyłączną przyczyną wypowiedzenia jest likwidacja stanowiska pracy – radcy prawnego;

2) czy pracodawca samorządowy jest uprawniony, w razie braku możliwości zatrudnienia radcy prawnego na innym stanowisku pracy (po likwidacji stanowiska radcy prawnego) i tym samym faktycznego i rzeczywistego braku możliwości dokonania wypowiedzenia zmieniającego (brak stanowiska pracy) dokonać wypowiedzenia definitywnego;

3) czy w sytuacji opisanej w punkcie 2) pracodawca samorządowy uprawniony jest do dokonania, zamiast wypowiedzenia zmieniającego, wypowiedzenia definitywnego także w zakresie regulowanym przepisami art. 5 ust. 5 pkt 1 oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o zwolnieniach grupowych, skoro Sąd Najwyższy dopuszczał, aż do wyroku z dnia 13 marca 2014 r., przenoszenie pracowników samorządowych na stanowiskach radców prawnych i to mimo ochrony przewidzianej m.in. w art. 5 ust. 5 ustawy o zwolnieniach grupowych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o:

1. odmówienie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z tym, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania o:

2. oddalenie skargi kasacyjnej pozwanego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących

poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr

52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Zagadnienia podniesione przez stronę skarżącą nie zmiierają w istocie do rozstrzygnięcia jakichkolwiek problemów istotnych dla rozwoju prawa, a jedynie mają na celu uzyskanie korzystnego dla pozwanego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Ponadto, wskazać należy, że w odniesieniu do pierwszego z podniesionych zagadnień, jego rozwiązanie jest oczywiste i wynika z samej treści przepisów prawa, skoro stosowanie art. 42 k.p. nie zostało wyłączone w stosunku do radców prawnych. Wskazać również należy, że Sąd Najwyższy w wyroku z 13 marca 2014 r., I PK 181/13 (OSNP 2015 nr 6, poz. 76) wyjaśnił już, że nie ma przeszkód prawnych, aby osoba z kwalifikacjami i tytułem zawodowym radcy prawnego została zatrudniona na innym („nieradcowskim”) stanowisku pracy, ale tylko wtedy, gdy taka osoba godzi się na wykonywanie innego rodzajowo i ustrojowo zatrudnienia, w ramach którego nie korzysta już z ustrojowych uprawnień, gwarancji autonomii, wolności oraz ochrony prawnej, przysługujących wyłącznie w razie zatrudnienia na stanowisku radcy prawnego.

Drugie zagadnienie prawne sformułowane w skardze kasacyjnej zmierza bezpośrednio do uzyskania stanowiska Sądu Najwyższego, co do merytorycznego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, w dodatku wykracza ono poza stan faktyczny niniejszej sprawy, zakładając, że pracodawca nie miał możliwości zaproponowania powódce innego stanowiska pracy, co nie było przedmiotem ustaleń Sądów w niniejszej sprawie, w związku z czym nie ma ono znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Jeżeli natomiast chodzi o trzecie przedstawione zagadnienie, to należy zauważyć, że zakłada ono dokonanie wykładni sprzecznej z jasną i dodatkowo omawianą już w orzecznictwie treścią art. 5 ust. 5 pkt 1 ustawy o zwolnieniach grupowych i jako takie nie może być podstawą do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804).

a